

อุปกรณ์และวิธีการ

1. แบบสัมภาษณ์
2. เครื่องบันทึกเสียง
3. กล้องถ่ายภาพ

วิธีการดำเนินงาน

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรที่ผลิตน้อยหน่าและน้อยหน่าลูกผสม โดยใช้แบบสัมภาษณ์เกษตรกรเจ้าของสวน เกี่ยวกับวิธีการผลิตและเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในการทำสวนน้อยหน่าและน้อยหน่าลูกผสม โดยทำการศึกษาสวนน้อยหน่าและน้อยหน่าลูกผสมในพื้นที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เลือกสวนเกษตรกรด้วยวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จำนวนทั้งหมด 80 ราย เน้นที่เกษตรกรที่ยินดีให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์ และตอบแบบสัมภาษณ์ แบ่งกลุ่มของสวนออกเป็น 4 กลุ่ม ตามลักษณะกระบวนการผลิต ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 การผลิตน้อยหน่าในฤดูปกติ คือผลิตน้อยหน่าเพียงครั้งเดียวหรือฤดูกาลเดียวใน 1 ปี ส่วนมากตัดแต่งในช่วงกลางเดือนมกราคม จำนวนเกษตรกร 20 ตัวอย่าง

กลุ่มที่ 2 การผลิตน้อยหน่าในฤดูปกติและนอกฤดูกาล คือผลิตน้อยหน่าในฤดู 1 ครั้ง และมีการตัดแต่งให้ออกดอกและติดผลนอกฤดูกาลอีกอย่างน้อย 1 ครั้ง จำนวนเกษตรกร 20 ตัวอย่าง

กลุ่มที่ 3 การผลิตน้อยหน่าลูกผสมในฤดูปกติ คือผลิตน้อยหน่าลูกผสมเพียงครั้งเดียวหรือฤดูกาลเดียวใน 1 ปี ส่วนมากตัดแต่งในช่วงกลางเดือนมกราคม จำนวนเกษตรกร 20 ตัวอย่าง

กลุ่มที่ 4 การผลิตน้อยหน่าลูกผสมในฤดูปกติและนอกฤดูกาล คือผลิตน้อยหน่าลูกผสมในฤดู 1 ครั้ง และมีการตัดแต่งให้ออกดอกและติดผลนอกฤดูกาลอีกอย่างน้อย 1 ครั้ง จำนวนเกษตรกร 20 ตัวอย่าง

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้แก่

1.1.1 สภาพทั่วไปของเกษตรกร

- 1) เพศ และอายุของเจ้าของสวน
- 2) สถานภาพของเจ้าของสวน
- 3) การศึกษาของเจ้าของสวน
- 4) อาชีพหลัก
- 5) แหล่งการศึกษาหาความรู้ทางการเกษตร
- 6) การศึกษาหาความรู้ของเกษตรกรก่อนทำสวน
- 7) การศึกษาหาความรู้ของเกษตรกรระหว่างทำสวน
- 8) ประสบการณ์ในการทำสวน
- 9) แรงจูงใจในการทำสวน
- 10) การเป็นสมาชิกองค์กรการเกษตร
- 11) จำนวนสมาชิกที่ทำการเกษตรได้
- 12) แรงงานที่ใช้ทำสวน
- 13) ลักษณะการจ้างแรงงาน และงานที่ต้องจ้างเพิ่ม

1.1.2 สภาพพื้นที่ปลูก

- 1) พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด
- 2) ลักษณะของพื้นที่ปลูก
- 3) ดินและลักษณะของดิน
- 4) น้ำและแหล่งน้ำ
- 5) สภาพภูมิอากาศ

1.1.3 วิธีการปลูก การดูแลรักษา และการผลิต

- 1) การเตรียมพื้นที่ และการเตรียมดินก่อนปลูก
- 2) พันธุ์และการขยายพันธุ์ปลูก
- 3) รูปแบบการปลูก
- 4) ระยะปลูก
- 5) จำนวนต้นต่อไร่
- 6) ขนาดของหลุมปลูก

- 7) แหล่งที่มาของต้นพันธุ์ที่ปลูก
- 8) อายุต้นพันธุ์ก่อนปลูก
- 9) การใช้ปุ๋ยรองพื้น การใช้วัสดุอื่นๆ รองพื้น
- 10) น้ำและวิธีการให้น้ำในพื้นที่ปลูก
- 11) ปุ๋ยและวิธีการให้ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยเกร็ดทางใบ
- 12) ศัตรูและการสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช
- 13) สารควบคุมการเจริญเติบโตของพืชและการใช้
- 14) การตัดแต่งกิ่ง และรูปแบบการจัดทรงต้น
- 15) การปลีคผลอ่อน และการห่อผล

1.1.4 ผลผลิตและวิธีการเก็บเกี่ยว

- 1) จำนวนครั้งในการตัดแต่ง
- 2) จำนวนครั้งของการเก็บเกี่ยว
- 3) ปริมาณผลผลิต/ไร่
- 4) ดัชนีการเก็บเกี่ยว
- 5) วิธีการเก็บเกี่ยว
- 6) ช่วงระยะเวลาที่เก็บเกี่ยว
- 7) วิธีการขนส่งผลผลิตภายในสวน

1.1.5 การจำหน่ายผลผลิต

- 1) การคัดเกรด
- 2) วิธีการจำหน่าย
- 3) วิธีการขนส่งผลผลิต ไปยังตลาดจำหน่ายสินค้า

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารอ้างอิงต่างๆ เช่น รายงานการศึกษาวิจัย วิทยานิพนธ์ ปัญหาพิเศษ ตำรา และจากการรวบรวมข้อมูลของหน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมได้แก่

1.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เช่นสภาพแวดล้อมทั่วไปของพื้นที่ สภาพภูมิอากาศ ประชากร สภาพเศรษฐกิจ และพืชเศรษฐกิจเป็นต้น

1.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิต และการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตน้อยหน้า และน้อยหน้าลูกผสมในและต่างประเทศ เพื่อให้ทราบถึงเทคโนโลยีการผลิต

2. วิธีการวิเคราะห์ เป็นการวิเคราะห์ทางพืชสวนโดย

2.1 นำข้อมูลเชิงปริมาณที่รวบรวมมาได้ เช่น สภาพทั่วไปของเกษตรกร สภาพพื้นที่ปลูก วิธีการปลูกและดูแลรักษา การป้องกันกำจัดศัตรูพืช ผลผลิต การเก็บเกี่ยวและวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว ปริมาณผลผลิตและการจำหน่าย โดยวิเคราะห์แจกแจงเทคโนโลยีการผลิตน้อยหน้าและน้อยหน้าลูกผสมในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาที่เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ใช้วิธีการทางสถิติค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละ แสดงผลเป็นตาราง และแผนภาพ เปรียบเทียบ ข้อดี ข้อเสีย และเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากผลงานวิจัยในด้านต่างๆ นำเสนอวิธีการที่ควรปรับปรุงและพัฒนา และการยอมรับของเกษตรกร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

2.2 นำข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์ (SWOT) จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคของการผลิตน้อยหน้าและน้อยหน้าลูกผสมในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

2.3 นำเสนอการผลิตตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ของการผลิตน้อยหน้าและน้อยหน้าลูกผสม โดยใช้ข้อมูลจากข้อ 2.1 และผลการวิเคราะห์จากข้อ 2.2 ประกอบการนำเสนอ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 3

สถานที่ทำการวิจัย

1. สวนน้อยหน้าและน้อยหน้าลูกผสมในเขต อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
2. สถานีวิจัยปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ระยะเวลาทำการวิจัย

ระหว่างเดือนมกราคม 2549 – กันยายน 2549